

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Ficta Anabaptistarum pietas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

¶ *si humanis traditionibus simplices conantur seducere. Deo laus, aiebat qui inter eos præcipuus, Ego in mea noui conscientia me non peccare: & scio innocentiam quoque nostram & veritatem religionis nostræ animis vestris esse exploratam. Omitto alia in eandem sententiam, vti & rationes nostrorum Theologorum, ob quas illi teterrimam hanc hæresin condemnarunt. Oecolampadij vero sermones quos cum Anabaptistis habuit, ideo hic recensui, ut ostenderem, nec Zuinglianos nec Lutheranos, filiorum suorum hæreticorum à se progressorum, errores sola scriptura refutare posse, sed necesse eis esse ad Traditiones & Ecclesiæ consensum confugere: quod in ipsomet Bullingero, qui contra eos scripsit, perspicuè cuius licet obseruare. Et tamen illi ipsi Anabaptistarum per Traditiones & consensum Ecclesiæ refutatores, non cessant ipsdē armis quibus vinci vident Anabaptistas, pugnare contra Catholicos, & qui indignantur Anabaptistas ut pertinacibus, dum Traditioni & consensui Ecclesiæ cedere nolunt, sibi ipsis non indignantur, quod Catholicis, eadem præferentibus arma, cedere recusent. Cæci: cæci: qui æque ac Anabaptista, cum traditione vincuntur, se tamen victos facteri recusant, sed Scriptura, quam pro suo lubitu tractant, tamquam vallo inclusi, omnem impetum excipiunt, ita, ut prostrati & victi pro victoribus se gerant. Sed videamus Geneuenses quoque contra eosdem antagonistas in arenam procedentes, & quibus illi armis pugnent. Si vos, inquit, Dei estis Ecclesia, sequitur Deum sine Ecclesia fuisse vsq; ad annum MDXXII. quo Nicolaus Storkius & Thomas Munerus prima ecclesia vestre fundamenta iecerunt. Excutite omnes Mundi angulos, neminem qui vobiscum villo tempore senserit, inuenietis. Quum vero Deus sine populo & Ecclesia, & Christus sine regno non sit, sequitur vos non magis populū eius quā Ecclesiam esse posse (a) O miseri refutatores Anabaptistarum! mutato nomine de Vobis. O Geneuenses, O Heidelbergenses & c. Reformati omnes; ista fabula narratur. Cur vobis ista eadem non dicitis & occinitis, cum à Catholicis sic impugnami? nisi quia vincere vultis Anabaptistas, & à Catholica veritate vinci recusatis! & vos vestro gladio insipienter iugulatis!*

Ad Matrimonium quod attinet, Anabaptista illud in eodem habent honore quo noni Evangelici. Contractum enim civilem esse aiunt; at sacramentum esse negant. Singuli vnam tantum habent uxorem, cui in publico suorum cœtu si-

dem dant. Qui Catholicam, Lutheranam, aut cuiuscumque alij religioni addictam habet, si ad suam sectam pertrahere eam non possit, eam abdicat; quod si cum ea nihilominus cohabitet, excommunicatur. Neque enim cuiquam Anabaptistarum uxorem habere, quæ alteri, quam ipsorum religioni sit addicta fas est: perinde atque Christiano Iudæam aut Paganam ducere nefas. De ijs vero qui supellestem hanc mira caritate communem inter se habent, deque alijs eiusdem religionis capitibus, infra dicetur.

DE APOSTOLIS ET PROPHE- tis Anabaptistarum.

CAPVT IV.

ARGVMENTVM.

- I. *Ficta Anabaptistarum pietas.*
- II. *Quomodo Munerus & Leidenfis plebem seduxerunt.*
- III. *Anabaptista tam Catholicorum quam hæreticorum vitia desistantur.*
- IV. *In morte constantes sunt, & de salute sua certis sibi esse videntur.*
- V. *Vanitate Prophetarum sapius deprehensa, in viam tamen redire nolunt.*
- VI. *Faceta de Anabaptistica muliere Narratio.*

I. **E**ST hæc diabolo velut innata versutia, ut impicitatem pietatis fucō occultet, & vitia virtutis specie tegat. Idem per satellites suos tamquam in vase inaurato, lethale hominibus venenum propinat; id quod in plerisque apparet, qui nouam hanc Anabaptismi doctrinam promulgauerunt. Sane vsque hodie secta hæc per Germaniam Superiorem atq; Inferiorem hinc inde sparsa, singularis integritatis & innocentie speciem præ se fert. Sed ô Deus! quot perizomatis opus illis est ad pudenda eorum tegenda? Ea cum quantum potuerunt, texere tunc & simplicem populum, & tam prauū quam boni tenacem seducunt; interim ipsi in profundam & execrabilem vitiorum sentinam demersi exerrabit: *Anabaptista*, inquit Nico-

laus

*2 Vlenberg causa 10. cap. 10. fol. 345. y. 5. Heidelberg.
In Colloq. Franckenthal. in præfas. b. 1. a. 6.*

laus Amsdorffius Lutheranus, (a) *vita sanctitate modo Germaniam decipere incipiunt, quemadmodum Monachi olim totam Christianitatem deceperunt. Lutherani & Zuingliani, ait Hofius, (b) zelo religionis Anabaptistis multum cedunt.* Quum Burdigalam nostram variaz nationes è plaga Septentrionali negociandi causa confluerent; volupe mihi nonnunquam fuit diversarum religionum homines convenire, ac sermonem cum eis conferre, ac præsertim cum Anabaptistis, ut mysteria ejus religionis perdiscerem. Hic fateor me non semel ingenti percussam admiratione, quum viderem eos in mediis negociorum turbis eundem vultum atque eundem animi statum semper servare, nec ulla injuria, ira, aut quocunque alio affectu ab eo dimoveri; eundemque vivendi morem atque institutum inter tot nationum colluviem retinere. Quum Anno MDXCVIII. in horum aliquot incidissem, eo tempore quo tota nostra Aquitania extrema fame laborabat, post multa ultra citroque verba, unus ex ijs liberrimo vultu & sermone ita inquit: *An vos Catholici, Christiani dicitis, qui delicijs immersi, ante fores fratres vestros iacere sinitis. En plateas vestras languentibus & semimortuis plenas. interea dum mensæ vestra ciborum & vini delicijs redundant. En laceros illos & cutem nudam ostendentes; dum vos bysso & serico vestiti, superbitis. Non hoc apud nos fieri solet. Nemo nostra religionis panem suum emendicat. Si cui quid desit, id reliquorum fratrum liberalitate ultro suppletur. Nemo apud nos elemosynam petit; sed nec quisquam otiosam vitam ducit. Omnes laboramus. Quod si quis naufragium aut iacturam faciat, ea communi omnium contributione ex parte resarcitur. Replicanti mihi, à Salvatore nobis prædictum, fore ut semper pauperes nobiscum habeamus (c) respondit ille: Sic est, id vero èd fr, ut monstratur imperfectio eorum qui inter Fideles esse volunt, & tamè candidam illam vestem, Charitatem scilicet non habent. Hæc ille mecum. At miseri isti, qui litteris scripturæ mordicus adherent, non considerant. Christum Dominum nostrum nequaquam hanc legem suæ Republicæ imponere voluisse, sed nullus in ea pauper invenitur. Est id non Christi sed Andreæ Carolstadij inventum, qui An. 1522. 27. Jan. Wittebergæ edidit Tractatum de abdicatione imaginum, & Quod a mo in Christianismo debeat esse pauper. Sed quid hæc cruciata quæsierit demon per os Garolstadij secuta grassationes rusticorum documento fuerunt. Si omnes eam perfectionem amplecti & capere possent, quæ Aposto-*

lorum tempore in primitiva fuit Ecclesia, (d) res foret non omnino difficilis. Sed Christus Servator noster, amplitudinem Ecclesiæ & difficultatem eiusmodi perfectionis prævidens, consilium hoc ratum, non præceptum nobis dare, interim vero pauperes inter nos esse voluit, ut spirituale elemosynarum negociationem, cujus fructus & in hac & futura vita percipitur, exercendi Christianis non deesset occasio.

II. Hac igitur ficta morum sanctitate primi Anabaptistarum Apostoli, à Muncero, Leideni & alijs huc illuc per Germaniam missi, infinitam quasi hominum multitudinem in sua retia attraxerunt. Regionem aliquam peragrantes, ex arboribus, more Druidum (qui Græco nomine à quercubus ipso Melanchtone approbante sunt dicti eo quod in lucis & sub quercubus sacra peragerent teste Sal. Cæsare, Cicerone, Plinioque (e) olim apud Gallos, & concionabantur, & verbis partim dulcibus, tertio quoque verbo Christum & Salvatorem ingeminantes; partim asperis, iram Dei sævissime comminantes, populum suarum partium faciebant. Inde ubi ad rivum, fluvium aut fontem pervenissent, eos qui vellent baptizabant, magna sæpe velut ovium multitudine unum aliquem, qui primus id petebat, tanquam gregis ducem sequente. Et quia Salvator Apostolis mandavit, ut quod velut in secreto audissent, in rectis annuntiarent; fatui hi homines in villis & pagis domos, in sylvis & solitudine rupes & præcipitia conscendebant, (f) atque inde quam possent altissima voce exclamantes, oculis in cælum sæpe reortis, omnes ut Pœnitentiam agerent, vitam emendarent, fortunas relinquerent aut ipse commu-
ne conferrent, ac baptizati, se sequerentur, hortabantur. Hanc enim esse Dei voluntatem: quam nisi fecerint, iram ejus & pœnas gravissimas expecturos. Quidam Philippus Sarrelanus nomine, Basilæ per omnes plateas discursans clamabat: Pœnitentiam agite, desistite à peccatis, rebaptizari vos sinit. Ego enim adhuc à Deo missus sum, qui Michaeli Archangelo interprete, populo Pœnitentiam me prædicari iussit. Hi Anabaptista, ut Erasmus in epistola quadam attestatur (g) non minus Ocolampadianos seu Novos Evangelicos, quos animarum interfectores appellabant, quam Canonicorum vitia detestabantur. Additque; Se-

a Libro, Recta fides de Cana. b Lib. 1. de Hæres. nostri sac. c Matth. 26. 11. d Act. 2. e Heuter. fol. 490. lib. 11. de rebus Belg. f Casar. 6. Belli Gall. Cic. l. 1. de divin. Plin. l. 30. c. 1. g lib. 23.